Ч. 267. Середа 26 падолиста (9 грудня) 1903. Рік XIII.

**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

**Редакция і Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 12.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

## Додаток до „Ґазети Львівскої".

**Передплата** у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

### Вісти політичні.

*(Орґан пос. Пацака о ситуациї. — Постійна ческа комисия угодова. — Справа Делеґаций. — Зміна в адміністрациї окупованих країв. — Вісти з заграниці.)*

Орґан пос. Пацака „Podvosocke Listy" так відзивають ся о політичній ситуациї: Ческий клюб стоїть на становищи обструкциї і правительству мимо своєї послідної заяви не будуть ухвалені так звані конечности державні. Але обструкция відносить ся лиш до кабінету дра Кербера, котрий найбільше завинив, що внутрішно-політичні відносини так дуже забагнили ся. Як би може мало настати нове правительство, то ческі посли вижидали би, щоби могли опісля поступати після проґрами і діл нового правительства. Отже міродайним кругам лишає ся до волі, чи схотять рішити ся за дальшою ческою обструкциєю, чи против дра Кербера, отже і за зміною фронту ческої обструкциї в инший рід опозициї.

В моравскім соймі має бути установлена постійна комисия угодова. Pol. Korr. доносить, що сими днями буде вже санкціонований закон ухвалений моравским соймом, котрий постановляє, що комисия угодова, вибрана соймом, має бути постійна. Она в січни розпічне свою діяльність. Сими днями — як доносить згадана ґазета — відбула ся нарада кількох поважних політиків, на котрій порушено також питане, чи не добре було би в такім случаю, коли би моравска комисия угодова виказала успіх, установити таку саму комисию в ческім соймі, щоби в її секциях перевести нараду над цілим рядом ческо-німецких питань. Як зачувати, мають бути в сій справі запитані вже в недалекім часі інтересовані сторони а також маршалок краєвий кн. Лобкович і намістник ґр. Куденгове.

Як зачувати, має бути спільним Делеґациям предложена ще перед сьвятами провізория буджетова, а вість, мов би Чехи хотіли при сій нагоді робити обструкцию, єсть після „Pol. Korr." зовсім безосновна.

В адміністрациї окупованих країв настала зміна. Дотеперішний шеф краєвого правительства ґен. кавалєриї бар. Аппель з причини старости подав ся до димісиї а на его місце іменований шефом правительства в Сараєві командант 1. корпуса в Кракові бар. Альборі. Барон Аппель служив звиш 63 роки у войску і відзначив ся не лиш яко ґенерал але й яко шеф правительства окупованих країв. В заслугу за то надїлив его Цїсар брилянтами до войскового ордера Мариї-Тереси, найвисшої відзнаки войскової.

З кругів знаючих добре російскі відносини доносять, що відпустка міністра фінансів Плеского, яку він одержав сими днями нїби то з причини слабого здоровля, єсть лиш початком его димісиї. Плеске не сподобав ся кругам маючим вплив на царя, бо він дуже ощадний і не хотів давати гроший на всілякі підприємства та на зброєня на далекім всході. Хто стане его наслїдником, ще не знати.

З Берлина доносять, що напружене, яке настало послїдними часами межи Росиєю а Японїєю, буде мирно залагоджене в той спосіб, що обі держави роздїлять між себе круги свого впливу. Японьске правительство вислало в сій справі запитане до російского правительства, а коли ще не одержало відповіди, то лиш длятого, що ґр. Лямсдорф не мав ще нагоди поінформувати ся о поглядах царя, а то длятого, що цар тепер заклопотаний хоробою цариці. Але то єсть річ певна, що анї Росия анї Японія не будуть просити нїяку державу о посередництво. Тут додати потреба, що Сполучені Держави якби на глум для Росиї предкладали, щоби обі сторони віднесли ся до мирового суду в Газї, котрий, як звістно, вийшов з миролюбивости і волї царя Николая II, але доси не вдіяв ще нічого і не спинив нїякої війни.

---

23)

### БОСНА і ГЕРЦЕГОВИНА

*(Після Прайндльсберґер.-Мр., др. Вальтера Реннера, Делї і др. зладив К. Вербин).*

(Дальше).

З Чайнїци іде знаменитий гостинець через романтичну лїсисту і гористу сторону до новобазарского санджаку, що стоїть все ще під турецкою адміністрациєю, хоч від 1879 р. робить тут австро-угорске і турецке войско ґарнїзонову службу. Санджак значить первістно „прапор", а відтак і ту часть краю, що давнїйше доставляла султанови відділ войска. Нинї під словом „санджак" розуміє ся часть якоїсь провінциї, більше менше так великий, як давнїйші наші округи, а „пашалік" то вже провінция, де найвисшим начальником єсть паша або ґенерал-ґубернатор.

Край над Лїмом — як в Боснї називають новобазарский санджак — то край як під взглядом своєї природи, так і під взглядом державно-правним, політичним, войсковим і суспільним єсть так інтересний, що годить ся хоч трохи по нїм роздивити ся. А то не трудно; із Сараєва їде що дня почта через Чайнїцу до Плевля, отже можна легко туди заїхати. Коли ми у вересни 1879 р. під командою ґенерала Кіллїча вибрали ся в похід до санджаку, було тут зовсім инакше, як нинї. В многих місцях лежали величезні дерева на дорозї і горіли лїси, що мало нїби значити підготовлене землї під рілю. Прекрасні лїси остали ся й до нинї; можна їхати й цїлими годинами, а не видко більше нічого як лиш самі соснові лїси; але тепер їде ся по рівній як стіл дорозї аж до „турецкої границї" в передолинї Металька і не стрічає ся нїгде нї найменшої перешкоди.

Тут дізнаємо першого враженя мішаної войскової адміністрациї. Австро-угорска касарня споглядає на турецку; коло прапора з пів місяцем сидить османьский ефенді від мита зі своїми заптїями (жандармами), они дивлять ся, як екзерцирують ся австрийскі вояки. Тут, де давнїйше була самотна погранична караула, зробило ся тепер цїле погранична сільце з низькими деревляними хатами, в котрих живуть купцї, що старають ся о всї потреби для одного і другого войска а також і для подорожних. Тут ревідують паспорти і відбирають мито. Зброю, уніформи і тютюн для войска можна спроваджувати з Боснї без оплати; за всї инші товари платить ся мито у височі $8^1/_2$ процент вартости. Та й в Боснї платить ся так само мито за всї товари, що приходять через санджак з Туреччини.

Хоч і як романтично представляє ся Металька лїтом, то все-таки зимою буває тут велика студінь. Місцевість лежить у висотї 1000 метрів понад морем і длятого паде тут снїг дуже вчасно і дують вихри нераз з такою силою, що все нищать. Тоді австрийске войско мусить розгортати снїг на гостинци, щоби почта мала куди переїхати, робота, про котру Туркам байдуже. Войско мусить в сих сторонах взагалї все робити, всїм бути: оно мусить будувати гостинцї і мости, касарнї, муровані вартівнї і водопроводи, мусить займати ся городництвом, робити службу почтових і телєґрафічних урядників, службу жандармериї і поліциї, мусить варити і печи та різати худобу, коли потреба, то й заграти або й робити при нагоді службу вандрівного учителя господарства.

Рідко коли заблукає ся якийсь цивільний подорожний в сю закутину забиту дошками від цїлого сьвіта, але коли якийсь зайде, то офіцири тутешної залоги витають его так сердечно, так єму раді, що хотїли би би его як найдовше у себе задержати. Аж трудно від них видобути ся. Поза передолиною Металька стає сторона вже пуста, майже красовата. (Красом звуть скалисті голі гори), але всюди видко вже добре управлені поля, а то також від часу окупациї. В острозї Болянич стоїть знову залогою пів компанїї войска і оно зробило собі тут маленьку кріпость, котру обсадило деревами і поробило собі коло неї хороші городцї.

— Аж дивно — каже один нїмецкий подорожник — як австро-угорскі офіцири уміють сполучити пожиточне з приятним. Той, що садив перші деревця, знав напевно, що не буде видїти, як они будуть цвисти, а хто грядочки обсївав цьвітами, знав, що лиш в першім році буде тїшити ся ними. А все-таки здає ся, як би у всїх була одна воля. Та й дїстно так було, коли не у всїх, то у многих. Не брак також і видимого знаку тої волї. Напроти Болянича на стрімкій з'убочи голої гори видко его вписаного; там з білих каменїв уложені ве-

# Новинки.

*Львів дня 8-го грудня 1903.*

— **Є. Е. п. Намістник** ґр Андрей Потоцкий виїхав в неділю рано до Кракова, аби взяти там участь в ювилейнім торжестві радника Двора проф. д-ра Фридриха Цолля.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс концепіста поліциї Тад. Туласевича з Підволочиск до Белзця і поручив єму управу поліцийної експозитури в Белзци. — Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів перенесла официяла Вікт. Розенравха з Городка до Перемишля.

— **Віцепрезидент висшого суду краєвого** др. Іван Дилевский повернув з візитациї окружного суду в Станиславові і обіймив урядоване.

— **Доповняючі вибори до оцінкових комісий особисто-доходового податку** розписала ц. к. краєва дирекция скарбу на час від 9 до 16 с. м. Котрий виборчий круг в поодиноких округах оцінючних має брати участь в виборах, означить дотична власть податкова I. інстанциї. Вибори до місцевих комісий оцінючних в містах Львові і Кракові відбудуть ся в маґістратах, а на провинциї і до повітових комісий оцінючних в льокалях старостств і то під проводом начальників політичних властий зглядно визначених в тій цїли виборчих комісарів. О зачисленю до кругів виборчих і управненю до голосованя повідомили контрибуєнтів податкові власти осібними леґітимациями, в котрих означено докладно місце виборів, виборчий льокаль, годину розпочатя і укінченя виборів, як і число членів і заступників членів, яке має бути вибране разом з точним означенєм, з котрого круга і кілько членів зглядно заступників має бути вибраних на час чотирох лїт, а кілько в місце суплеґорично іменованих і перед часом уступаючих на час двох лїт. Рівночасно доручено управненим до голосованя урядові карти голосованя. Вибори до місцевих комісий оцінючних в округах і міста Новий Санч з громадою Залубинче, як і до повітових комісий оцінючних в повітах: Борщів, Долина, Ярослав, Камінка, Ланьцут, Новий Санч з вилученєм міста Нового Санча і політичної громади Залубинче, Підгайці і Скалат будуть в своїм часі окремо розписані.

— **Пригоди на зелїзници.** Зі Станиславова пишуть, що в неділю около 7-ої години рано в часї пересуваня возів на стациї, вискочили із шин два товарові вози і незначно ушкодили ся; з людий не потерпів нїхто шкоди. В наслїдок того поїзди, ідучі до Стрия і Львова, поопізнювали ся о годину. — З Черновець доносять: Селянин з Пертешт долїшних, Гаврило Жук, переїздив онезди через зелїзничу рампу на шляху між стациями Стриґоя і Качикою. В хвили, коли був з однокінним возом на середині шляху, надїхав нагле поїзд ч. 2953, що ішов до Качики. Жук викинений з сидженя сильним ударом льокомотиви о віз, тяжко покалїчив ся. Кінь погиб на місци, а віз розлетїв ся на кусники.

— **Пропав без вісти** черновецкий інспектор промисловий Альфред Тиль. Тиль виїхав при кінци жовтня на довшу відпустку до Абазиї, звідки мав вернути 14 падолиста. Послїдну вість мала родина від него 11 падолиста, а від того часу загинув за ним слїд. Дня 13 падолиста найдено у Відни на двірци его річи; сам Тиль пропав.

— **Бурі.** Передвчера появили ся в ріжних сторонах Европи дуже сильні бурі. Телеграми доносять про них: В Гамбурзї і над цїлим Північним морем лютила ся величезна буря зі снїгом, а крім того заягла велика мрака. В наслїдок того лучило ся богато нещастних случаїв з кораблями. — З Венециї телеґрафують: Вчера лютила ся тут буря, якої не затямлено від многих лїт. Филї морскі залили більшу часть домів в місті. Около полудня всякий рух був вже неможливий. З цїлої північної Італії доносять о великих бурях і повенях. — В многих околицях Франциї упали великі снїги. Зелїзнича комунїкация в многих місцях перервана. — Зливи навістили також перед кількома днями Альжир. Потік ширини 30 метрів, спливаючий з гори Заккар, залив село Марґеріт, а камінє, які наніс, позавалювало богато домів і мурів. Мешканцї всписи уратувати ся, полишаючи цїлий свій добуток. В долинї Шелїф всї доми залиті. В Мостаґонем зірвала вода поміст на довжину кільометра. Богато кораблїв затонуло.

— **Пробитий на смерть.** Жандарм зі Щирця вів дня 4 с. м. через Пустомити звістного злодїя, званого Бугай. На мості кинув ся злодїй на жандарма і хотів его вкинути до ріки, але жандарм не дав ся і добувши шаблї, пробив нею смертельно злодїя.

— **Арештоване злодія.** В Волоскій церкві у Львові арештовано в неділю по полудни звістного злодїя Ів. Маринкевича в хвили, коли витягнув з кишенї побіч стоячому воякови Ільценкови срібний годинник з ланцушком. Маринкевича відставлено на поліцию.

— **Убийство лихваря.** З Ясеня в Мармарошчині доносять, що сими днями убито там лихваря, якогось Ізраїля. Темним вечером хтось підкрав ся під его дім і убив его на дворі. Ізраїль мав бути страшним лихварем, тому нема сумнїву, що погиб з мести якогось довжника.

— **Заведені надії.** До менницї в Петербурзї прибула піхотою дня 18 м. м. селяньска родина з томскої губернїї в Сибіри і привезла з собою 3 пуди золотоносної руди. Подорож тревала сїм місяцїв. Темні селяни думали, що несуть які великі скарби везуть з собою та що відразу стануть богачами. Тимчасом в менници стверджено, що в рудї є дуже мало золотих зерен, всего за 20 рублїв, а прочим золотисто блескучим металем є т. зв. пірит, зелїзна руда, яка задля примішки сїрки майже непридатна до витоплюваня зелїза.

— **Пригода короля з вовками.** З Лїсбони доносять: Портуґальский король Карльос польовав сими днями на дики в лїсах під Альментахо. Несподївано вибіг з корчів величезний вовк і кинув ся на короля. Одначе король не стратив притомности, але влучним вистрілом убив вовка на місци.

— **Невинно на смерть засуджені.** Ще в 1898 р. убив був хтось крамарку Анну Кранцінґер в Зіґертсгафт в горішній Австрії, а підозріне впало на якогось Кароля Гартера і Тересу Ґіцінґер. Розпочало ся зараз слїдство, котре нїби то виказало зовсїм ясно вину підозріних а то ось длячого: бо Тереса Ґіцінґер тої ночи до пізна не спала, у неї на підошві від черевиків були слїди крови та й поміст в сїнех був свіжо змитий, нїби то длятого, що она хотїла затерти слїди убийства. Але слїдство показувало, що она не могла сама убити і мусїла конче мати якогось спільника. Та й хтож би міг бути инший як не Гартер? Добрі сусїди говорили, що она знала ся і любила ся від давна з тим Гартером і він їй певно помагав в убийстві Не помогло нїчого, що они обоє рішучо перечили всему; їх засудили на смерть і лиш з цїсарскої ласки замінено їм кару смер-

---

личезні букви Ф. Й. I. Аж мило дивити ся, з якою одностайностию уміють австро-угорскі официри понимати сериозно обовязок своєї служби а веселі хвилї житя, підчас коли цивільні Австрийцї ведуть заєдно борбу з собою. Де лиш побачити австрийских офіцирів, можна зараз і за кождий раз зрозуміти, що лиш в їх таборі Австрия. В Німеччинї сьміють ся з австрийскої сердечности, але несправедливо; тут в Боснї, а іменно в санджаку треба було людий в повнім значіню того слова, щоби зробити то, що зроблено в часї війни і підчас мира. Житє в сїй закутинї поважне і трохи сердечности в обході з Турками не завадить.

Болянич був колись самотним ганом, турецкою коршмою з заїздом, де можна було від біди покріпити ся і переночувати. Тепер довкола острога зробило ся мале сільце. Тувемцї і люди з поза Сави побудували ся тут і живуть з войска; тутешні зачинають вже говорити то по нїмецки то по мадярски або по румуньски а навіть в будові домів і в способі житя слїдно вже вплив европейскої культури. Иноді, особливо при будові доріг можна побачити ходячу каварню, котра робить завсїгди добрі інтереси. Якийсь Турок вбє де під скалою два, три коли, зіпре них і на скалі дашок з галузя і трави, розложить під ним ватру і варить чорну каву та продає по чарці на улици.

А тепер приходимо на одно місце, котре нам лишило ся в памяти з 1879 р., бо ми тут спочивали і весело забавляли ся в любім товаристві. То називав ся „табор Ґотовуша" і там був „ган Ковач". Назва Ґотовуша лишила ся й доси і там єсть тепер стация цїсарского войска, що стереже гостинця. Напроти острога стоїть господа, над котрою надзір має також комендант. Досьвіта іде звідси патруля до пів дороги до Плевля а друга на пів дороги до Болянича і чекає там на почту, та розглядає ся по гостинци. Вечером вертає знову — оттаке житє тепер в Ґотовуши.

Дальше їдемо заєдно попід стїнки горбів, аж наконець доїзджаємо до Плевля, що по турецки зве ся Ташлїджа, а котре підчас окупацийного походу зазначило ся тим, що тамошний муфті вібрав був охотників і пустив ся з ними до Тузлї. Єсть то місто положене на рівнинї над Чеготиною, окружене низкими горбами з круглавими вершками. Давнїйше було оно збудоване зовсїм на турецкий лад; нинї видко в нїм вже богато новомодних домів. Коло домів австрийского войска утворило ся окреме европейске місто, де вже єсть і порядна гостинниця „Ташлїджа", в котрій можна знайти вигідне приміщенє. Коли комнати призначені для офіцирів не зайняті, то отвирають їх з найбільшою охотою для приїхавшого подорожного і може тут мешкати з великою приятностию. Єсть то красно побудоване офіцирске касино, з котрого видко цїле місто. При касинї єсть прекрасний город, котрий доглядає і доповняє кождий новий полк, котрий тут прийде. Коли зайти до того города, то нїхто би й не погадав, що тут в найблившім сусїдстві Туреччина. Касино заступає тут офіцирам їх хату і родину, бо нема в звичаю, а якесь давне розпорядженє навіть не позваляє офіцирам забирати над Лїм своїї жінки. Взімку здаєсь, творять лиш ті штабові офіцири, котрі призначені до постійної служби в санджаку. В касинї єсть повно всїляких ґазет, кухня і пивниця дуже дешеві, бо Австро-Угорщина не побирає мита за товари, котрі переходять до санджака, а турецке мито єсть дуже мале. Вино і инші товари суть тут навіть дешевші як на Угорщинї. До того ще дістають офіцири в санджаку свою платню волотом, а жонаті ще й подвійне кватирове, отже матеріяльне положенє офіцирів єсть тут дуже добре.

Добрий примір — додає тут Реннер, за котрим се подаємо — змінив і недбалість отоманьских звичаїв і тому турецке войско дістає тут дїйство правильно свою платню, має добрий харч а навіть і порядні мундури. Як вже звістно, сего року не поміг і добрий примір, бо турецкі офіцири вже від довшого часу не діставали своєї платнї і длятого навіть загрозили, що не будуть робити служби, — обставина, котра в хвили, коли мають переводити ся реформи, могла би стати дїйстно небезпечна.

Після умови має Австро-Угорщина держати в санджаку 5000 мужа, але поправдї стоїть там всего около 2000. З турецкої сторони стоїть в краю над Лїмом 2 баталїони в Плевлю, 1 баталїон в Пріполю і 1 компанія в Прібою, всего разом також що найбільше 2000 мужа. Розміщенє войска зовсїм не єсть таке, щоби в кождім місци, де стоїть залога, була якась границя межи обома войсками; противно, поза дїйстним „табором" де єсть помешканє команданта і войскових властий і більшої части войска, стоїть посеред турецкої місцевости австро-угорска касарня і другі будинки. Рекрут з Малої Азиї споглядає з дивом на угорских вояків, що при голосї труби машерують в такт по каменистій улици і на команду „Габт Ахт!" бють ногами по каміню, як би їх хотїли розтолочити. А спитаймо сивого турецкого чауша (фельдфебля), що таки на улици дає собі латати чоботи і сидить босо коло шевця: Як вам то подоба ся? — то він найспокійнїйше в сьвіті відповідає: „Гер меилекетїн а де тїне ріаєт етмелї". (Треба пошанувати звичаї кождого краю.) То єсть турецка мудрість; він нїби каже: пошануйте і мої звичаї та дайте менї спокій.

Офіцири турецкої залоги переймили поволи дещо від своїх товаришів знад Дунаю; передовсїм убирають ся так чисто, що хиба ще лиш в Константинополи можна побачити ту-

ти на 20 літ тяжкої вязниці. В короткий час по тім Гартер помер увязници. Аж ось сими днями викрито случайно правдивого убийника, якогось МатіяКавфмана,которого жінка зрадила; она в злости крикнула до него: „Ти хочеш і мені так зробити, як зробив крамарці!“ Хтось то зачув і дав о тім знати до суду. У Кавфмана зроблено ревізию і знайдено книжочку каси ощадности, яку він по убийстві забрав крамарці. В виду того убийник зараз признав ся і сказав, що то він сам убив крамарку. Сей случай єсть одним доказом більше, що кара смерти повинна би бути вже раз знесена. Злого чоловіка треба зробити лиш нешкідливим. Злих і кара смерти не поправить. А як оправдати смерть хоч би з вироку суду, коли хтось єї невинно потерпить? Чи за то може бути якесь хоч би й не знати як велике відшкодоване?

— **Недуга цісаря Вільгельма II.** не перестає непокоїти широких кругів німецкої держави. Коли судити по голосах німецких часописий, всї, а навіть двірскі круги суть певні, що цісар терпить на ту саму недугу, що его батько Фридрих III. Про недугу цісаря знали вже від чотирох років, а від кількох місяців лікарі певні, що се рак горла. Тим поясняють собі факт, що цісар Вільгельм виглядає від кількох літ на лици заєдно жовтий, і що від пятьох місяців нігде публично не промовляв. Рана в горлї, наслідком недавної операциї гоїть ся дуже поволи, а надто довкола неї виступають знаки дуже підозріного характеру. З Монахова доносять, що на зиму виїде Вільгельм II. до Мерану, куди один з двірских урядників вибрав ся вже, щоби виглядїти відповідне мешкане. В звязи з вістями про недугу цісаря кружить по Берлинї чутка, що цісарева сестра Каролина, замужна за наслідником саско-майнінґеньского престола, нездужає на рака на язицї. Недугу відкрив дентист, коли удала ся до него з просьбою, щоби спилував її зіпсутий зуб, котрий калїчив її язик.

— **Зухвалий напад.** З Житомира доносять: В неділю в ночи до богатого купця Морица Сакса закрало ся кількох замаскованих злочинців. Звязавши всїх мешканців дому, почали злочинцї страшно знущати ся над ними, аби примусити їх до зізнань, де укриті суть гроші. Під впливом страшного болю зізнала дочка, що ключі у вітця. Тодї злочинцї стали бити старого так, що той мусїв вкінци сам отворити їм огнетревалу касу. Напастники забрали звідтам 115 тисячів рублів в банкнотах, звиж тисяч рублів в золотї і 127.000 рублів в цінних паперах, а крім того богато дорогоцїнностий. Всї злочинцї були замасковані і говорили по росийски, мимо того Сакс і его домівники пізнали в них жидів. Поліцийне слїдство викрило, що участь в нападї брав між иншими замешкалий в тім самім домі Нухим Шайлородский. За викрите злочинців визначив Сакс 15.000 рублів.

# ТЕЛЕГРАМИ.

**Мадрид** 8 грудня. Нове міністерство представило ся нинї Кортезам. Президент міністрів Мавра в своїй заяві вказав на трудности, які повалили попередний кабінет, та зазначив, що в своїй проґрамі буде зовсім держати ся засад висказаних в престольній бесїдї.

**Дессав** 8 грудня. Вчера підчас представленя в цирку стала ся страшна пригода. Лев кинув ся на усмирительку і загриз єї на смерть. Лиш з трудностию удало ся відогнати другі льви від тїла.

**Білград** 8 грудня. Часопись „Демократия“ виступила з проєктом утвореня на балканьскім півострові федерацийної републики.

**Бордо** 8 грудня. Вчера вечером відбули ся демонстрациї против бюра посередництва працї. Поліция ужила зброї і ранила богато людий, між тими кількох тяжко. Богато осіб арештовано.

**Франкфурт** 8 грудня. Frankf. Ztg. доносить з Берна, що швайцарскі власти видалили із Швайцариї 2 росийских анархістів Бурчева і Кракорова.

рецких офіцирів в так чистих мундурах як в новобазарскім санджаку. Та й прості вояки люблять наслїдувати своїх австро-угорских товаришів. Коли н. пр. австро-угорска залога вробила недалеко Плевля на скалї напроти Болянича згаданий вже моноґрам цїсарский уложивши з білого каміня букви на 200 метрів довгі, то турецке войско зараз на другий день зробило на противній скалї такий самий моноґрам, представляючий півмісяць і моноґрам султана. Коли австрийскі вояки перший раз показали ся з гармоніями в руцї і зачали вигравати, то й турецкі зараз покупували собі такі самі.

Та й товариске житє межи австрийскими а турецкими офіцирами завело ся несогірше. Нераз можна побачити Турків в гостинї в касинї. Що правда, они не дуже весело бавлять ся в товаристві своїх австрийских товаришів, бо їх гнобить та сьвідомість, що не можуть взаїмно запрошувати до себе в гостину. Австро-угорскі вояки салютують кождого турецкого офіцира, але турецкі вояки вже того не роблять, бо они навіть і своїх офіцирів не завсігди салютують, хоч обовязані до того. Але того не можна їм брати за зле, ониж преці Турки, а Турок так собі гадає: Як я, підвластний, сьмію в такий простакуватий спосіб звертати на себе увагу того, що старший надімною! Хибаж я не перешкаджаю єму думку думати, коли спонукую его мені дякувати? Коли він менї дасть знак, що мене видить, і що мене пізнав, то я не відкажу єму приналежного селяму (поздоровленя)! Так отже минає турецкий вояк австрийского офіцира або й свого та не хоче его видїти.

По правдї сказавши було вже від першої хвилї вступленя австро угорскої армії до новобазарского санджаку якесь порозуміне межи обома войсками. Після постанови берлиньского договора з 13 липня 1878 р. арт. 25. поручили держави Австро-Угорщинї окупувати Босну і Герцеґовину а рівночасно і признали її право держати свої залоги аж поза Мітровіцою. Але угодою з 11 цьвітня 1879 р. межи Австро-Угорщиною а Туреччиною установлено, в котрих місцях має стояти залога і тодї вже Новий Базар поминено. Се добре тепер мати на увазї, бо на случай якоїсь потреби Австро Угорщина, покликуючись на постанову берлиньского договору, могла би заняти цїлий новобазарский пашалик аж поза Мітровіцу. Отже коли австро-угорске войско вступало до санджаку, було приготовлене на опір, а коли то не стало ся в дорозї до Плевля, то можна було тут того побоювати ся, тим більше, що тодї була в сім місті далеко більша залога як тепер і стояла табором на горбі від полудневої сторони міста. Комендант вийшов з офіцирами напроти цісарского головного команданта ґен. Кіллїча, передав єму протест против занятя, але анї не думав ставити якийсь опір.

Ми перемашерували тодї через ціле місто, а за нами з правого і лївого боку бігли люди, по найбільшій части Арнаути, бо то якраз був в місті ярмарок, і ґрізно споглядали на нас. Ситуация була дуже прикра, але не стало ся нїчо і по відправленю польного богослуженя коло турецкого табору, ми вернули назад до табору над Чеґотїною, де мусїли довгий час стояти на дощи. Зі сербским населенєм завело ся борзо зносини, але дивним дивом якраз се населенє користало як найменше з того, що присутність австро-угорскої армії давала можність працювати спокійно і розвивати ся духовно. Нато складали ся всїлякі вплива із Сербії та Чорногори, про котрі тут не місце говорити.

(Дальше буде).

## Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1903 після середно-европ. часу

| посп. | особ. | Зі Львова |
|---|---|---|
| відходить | | |
| | | **День** |
| | 6·22 | До Станиславова, Підвисокого, Потутор |
| | 6·45 | „ Лавочного, Мункача, Борислава |
| | 6·30 | „ Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятина |
| | 6·43 | „ Підволочиск з Підзамча |
| 8·25 | | „ Кракова, Любачева, Орлова, Відня |
| | 8·35 | „ „ Відня, Хирова, Стружа |
| | 9·05 | „ Лавочного. Калуша, Борислава |
| | 9·15 | „ Янова |
| | 9·25 | „ Самбора, Хирова |
| | 9·40 | „ Белзця, Сокаля, Любачева |
| | 10·35 | „ Черновець, Делятина, Потутор |
| | 10·40 | „ Тернополя, Потутор |
| 1·50 | | „ Підволочиск з гол. двірця |
| 2·04 | | „ „ з Підзамча, Гусятина |
| 2·40 | | „ Іцкан, Гусятина, Керешмезе, Калуша |
| 2·50 | | „ Кракова, Відня, Хабівки |
| | 3·05 | „ Стрия, Сколього лиш від 1/5 до 30/4 |
| | 3·25 | „ Ряшева, Любачева |
| | 3·40 | „ Самбора, Хирова |
| | | **Ніч** |
| 12·45 | 4·10 | До Кракова, Відня, Берлина |
| 2·51 | | „ Іцкан, Букарешту, Чорткова |
| | 6·05 | „ Станиславова, Жидачева |
| | 6·15 | „ Кракова, Відня, Берна, Хирова |
| | 6 40 | „ Лавочного, Мункача, Хирова, Калуша |
| | 7·05 | „ Сокаля, Рави рускої |
| | 9·20 | „ Підволочиск з Підзамча, Бродів |
| | 10·42 | „ Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина |
| | 10 55 | „ Кракова, Відня, Івонича |
| | 11·— | „ Підволочиск, Бродів з гол. двірця |
| | 11·24 | „ „ з Підз., Грималова, Заліщик |
| | 11·05 | „ Стрия |
| | 11·11 | „ Жовкви (лиш що неділї) |

| посп. | особ. | До Львова |
|---|---|---|
| приходить | | |
| | | **День** |
| | 6·10 | З Кракова |
| | 6·20 | „ Черновець, Іцкак, Станиславова |
| | 7·35 | „ Самбора, Хирова |
| | 7·40 | „ Янова на гол. дворець |
| | 7·45 | „ Лавочного, Борислава, Калуша |
| | 7·35 | „ Підволочиск на Підзамче |
| | 7·55 | „ „ „ гол. дворець |
| | 8·55 | „ Кракова, Відня, Орлова |
| | 9·55 | „ Стрия |
| | 10·55 | „ Ярослава, Любачева |
| | 11·15 | „ Станиславова, Потутор |
| | 1·25 | „ Янова на гол. дворець |
| 1·30 | | „ Кракова, Відня |
| 1·40 | | „ Іцкан, Станиславова, Чорткова, Заліщик |
| 2·15 | | „ Підволочиск на Підзамче, Гусятина |
| | 4·35 | „ Стрия, Самбора, Борислава |
| 2·30 | | „ Підволочиск на гол. дворець, Гусятина |
| | 5·06 | „ „ „ Підзамче |
| | 5·30 | „ „ „ гол. дворець |
| | 5·55 | „ Сокаля, Белзця, Любачева |
| | 5·50 | „ Кракова |
| | 5·40 | „ Черновець, Жидачева |
| | | **Ніч** |
| | 10·— | З Самбора, Сянока |
| 12·20 | | „ Черновець, Заліщик, Делятина |
| 2·31 | | „ Кракова, Відня, Орлова |
| | 3·09 | „ Тернополя, Грималова на Підзамче |
| | 3·30 | „ Тернополя, Грималова на гол. дворець |
| | 6·20 | „ Іцкан, Підвисокого, Козови |
| 8·40 | | „ Кракова, Відня, Любачева, Сянока |
| | 9·50 | „ Кракова, Відня, Пешту, Сянока |
| | 9·20 | „ Іцкан, Чорткова, Гусятина |
| | 10·02 | „ Підволочиск, Бродів, Копичинець на Підз. |
| | 10·40 | „ Лавочного, Калуша Борислава |

**ЗАМІТКА.** Пора нічна від **6** г. вечером до **5** г. **59** м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В місті видають білети їзди: Аґенция Ст Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

# ОГОЛОШЕНЯ.

**МІД знаменитий, десеровий, курацийний,** з власної пасїки 5 клґр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найлїпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о медї варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч. **Іванчани.**

**Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9,** — принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тиждневника ілюстрованого". До „Народної Часописи" і „Ґазети Львівскої" може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция.

**Інсерати**

(„оповіщеня приватні") до „Ґазети Львівскої", „Народної Часописи" і всїх инших часописий принимає виключно лиш ново отворена „Аґенция дневників і оголошень" в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату за всї дневники краєві і заграничні.

Ц. к. управ. галицкий акцийний

## БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

подає до відомости

що всї видані центральним Заведенєм у Львові находячі ся в обігу

**$4\frac{1}{2}\%$ касові асиґнациї**

опроцентовані будуть

**почавши від дня 1-го жовтня 1903**

**по 4% з 90-дневним виповідженєм**

а всї зістаючі в обігу

**4% касові асиґнациї**

опроцентовані будуть

**почавши від дня 1-го вересня 1903**

**по $3\frac{1}{2}\%$ з 60-дневним виповідженєм**

Львів, дня 24 червня 1903.

Дирекция.

Аптика в Королївцї

поручає

**В. АЛЄРГАНДА АЛЬПЕЙСКІ ҐРУДНІ ЗІЛЯ.**

Зіля ті, витворювані з найцїльнїйших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслїдком того они просто неоцїнені при катаральних болїзнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипцї і всїх других подібних недугах. Спосіб ужити: Горсть зіль тих запарює ся в шклянцї кипячої води і той відвар пє ся в літнім станї рано і вечером.

Цїна 50 сот.

**Дуже величавий образ комнатний** представляючий

**„ПРИЧАСТЄ"**

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величиня образа 55×65 цтм.

Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.

Набути можна у

**Антона Хойнацкого**

Львів, ул. Руска ч. 3.

# Головна аґенция дневників

## СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи" і „Ґазети Львівскої" може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).